

Protokół
III posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w dniu 8 marca 2018 roku

I. Otwarcie posiedzenia i powitanie gości

Prof. Z. Marciniak otwierając obrady, przywitał członków Rady oraz zaproszonych gości.

II. Przyjęcie porządku obrad

Rada jednogłośnie przyjęła zaproponowany porządek obrad.

III. Stan prac nad Ustawą 2.0

Prof. Jerzy Woźnicki, Przewodniczący Komisji KRASP ds. Strategicznych Problemów Szkolnictwa Wyższego dokonał wprowadzenia do dyskusji. Zaprezentował wynik działań prowadzonych wspólnie przez środowisko a zwłaszcza przez przedstawicieli Rady Głównej oraz Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Kluczowe dla podsumowania stały się notatki ze spotkań przedstawicieli RGNiSW oraz KRASP z kierownictwem resortu. W notatkach przedstawiono postulaty z podziałem na uwzględnione bądź częściowo uwzględnione oraz na nieuwzględnione przez Zespół opracowujący projekt ustawy. W podsumowaniu postanowień zwrócono uwagę m.in.: na brak regulacji o przekazywaniu KRASP i KRZaSP dotacji na wykonywane zadania określone w ustawie dla tych podmiotów, harmonizacji podziału kompetencji między organy uczelni, brak uregulowania zakresu kompetencji instytucji przedstawicielskich nauki i szkolnictwa wyższego czy też kwestii dotyczących nadzoru nad uczelniami. Jak wynika z podsumowania obu notatek, połowa z 31 zaprezentowanych postulatów została uwzględniona. W dalszej części wypowiedzi prof. J. Woźnicki zaakcentował sprawę wdrażania projektu ustawy. Komisja ds. Strategicznych Problemów Szkolnictwa Wyższego stoi na stanowisku, że bez właściwego rozłożenia kolejności wdrażania poszczególnych rozwiązań (przepisy wprowadzające) a zwłaszcza bez zwiększenia nakładów budżetowych nie jest możliwe osiągnięcie sukcesu we wdrażaniu reformy szkolnictwa wyższego i osiągnięcie pożądaných zmian.

Prof. Marciniak podkreślił, że dokument ten jest efektem szerokich konsultacji i odpowiada na inicjatywy środowiska. Następnie oddał głos Premierowi J. Gowinowi. Premier podkreślił, że z raportu prof. Woźnickiego wynika, że współpraca z Radą Główną była bardzo intensywna, a Rada wniosła niezwykły wkład w ostateczny projekt ustawy. Rozbieżności co do kształtu ustawy nie mają charakteru sporu merytorycznego ale są różnicą zdań co do kwestii szczegółowości ustawy. Zdaniem resortu ustawa powinna mieć charakter ramowy i jedynie należy ją uzupełniać autonomicznymi decyzjami wspólnot akademickich, wyrażanymi przede wszystkim w postaci statutu. Do projektu wprowadzono wiele poprawek, żadna z nich nie ma charakteru systemowego a raczej uszczegóławia przepisy. Korekty te są efektem dialogu pomiędzy środowiskiem a postulatami innych resortów. Projekt ustawy uwzględnia również pewien pakiet korekt o charakterze politycznym. Projekt został wysoko oceniony pod względem legislacyjnym oraz pod względem merytorycznym. Niektóre z poprawek naniesione do projektu są efektem uwzględnienia uwag środowiska akademickiego w tym również Rady Głównej. W projekcie skierowanym do Komitetu Stałego RM wprowadzono

następujące zmiany: zmieniono definicję twórczości artystycznej aby nie obejmowała ona działań odtwórczych, wprowadzono klauzulę, w której organy władzy publicznej mogą podejmować rozstrzygnięcia dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach, trzecią z istotnych zmian jest rola Rady przy wyborze rektora, wprowadzono zapis, w którym to Rada wskazuje kandydatów na Rektora po zaopiniowaniu ich przez Senat uczelni. Podkreśla to wspólnotowy charakter uczelni i jest kolejnym dowartościowaniem roli Senatu jako wyższego organu. Wprowadzono również wymóg posiadania wyższego wykształcenia dla członków Rady uczelni. Także ze względu na uzgodnienia polityczne obniżono maksymalne wynagrodzenie dla członka Rady. Kolejną ze zmian jest wprowadzenie regulacji w myśl której w statucie uczelni mają być unormowane zasady powoływania osób do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni oraz ich odwoływania. Uregulowano kwestię kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Wprowadzono zmianę dotyczącą możliwości prowadzenia studiów międzydziedzinowych przez uczelnie, które mają kategorię co najmniej A. Następną z regulacji jest możliwość podwojenia pensum za zgodą nauczyciela akademickiego. Uszczegółowiono przepisy w zakresie studiów podyplomowych oraz kształcenia specjalistycznego w powiązaniu z przepisami dotyczącymi Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Umożliwiono nadanie stopnia naukowego doktora w dziedzinie. Radę Doskonałości Naukowej wyposażono w kompetencje do wskazywania podmiotu doktoryzującego oraz w zakresie postępowań o nadanie stopnia. Kolejna ze zmian politycznych dotyczy uprawnienia jednostek naukowych do nadawania dr i dr hab. Prawo to będą miały uczelnie posiadające kategorię nie niższą niż B+. Przychylając się do postulatu Ministerstwa Edukacji Narodowej przy Polskiej Komisji Akredytacyjnej powołany zostanie Zespół ds. kształcenia nauczycieli. Następną ze zmian jest możliwość dofinansowania Konferencji Rektorów ze środków na szkolnictwo wyższe i naukę, jednakże nie spotkało się to z aprobatą Ministra Finansów. Możliwość prowadzenia przez uczelnie wojskowe kursów kwalifikujących i doskonalących. Bardzo ważną rzeczą jest kwestia punktacji czasopism. Stworzony zostanie pomost dla najlepszych czasopism, które obecnie nie są w bazie czasopism międzynarodowych ale będą one po wsparciu finansowym aplikowały do baz międzynarodowych. Liczy na wsparcie postulatu aby dokonał się znaczący wzrost nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe. Istotny będzie również wpływ związków zawodowych. Ważne jest aby wzrost nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe był jak największy. Prof. Marciniak podziękował za wystąpienie Premierowi. Podkreślił również że ustawa ta w ogromnej mierze realizuje postulaty środowiska zarówno te ogólne jak i szczegółowe, pojawiające się podczas prac nad projektem ustawy. Prof. Marciniak otwierając dyskusję przekazał głos prof. W. Banysiowi, który stwierdził, że zarówno KRASP jak i Rada Główna powinny podjąć działania aby wspierać wysiłki Kierownictwa resortu o wzrost nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę. Odniósł się również do kwestii zrównoważonego rozwoju uczelni. Poruszył także kwestię uczelni federacyjnych i prowadzenia przez nie kierunków studiów. Następnie głos zabrał M. Witek przedstawiciel Parlamentu Studentów RP, zwrócił uwagę, że głos studentów nie był dość silny w staraniach o wzrost nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe. Wyraził też zaniepokojenie, że głos studentów w Radzie uczelni nie został wystarczająco zabezpieczony prawnie. Senator Wiatr zabierając głos stwierdził, że niezwykle ważne z punktu widzenia państwa jest sprawa kształcenia nauczycieli oraz oceny czasopism. Ważny jest również podział środków finansowych, które są obecnie w posiadaniu państwa. Dr Dołęga poinformował, że KSN NSZZ Solidarność będzie wspierała wszelkie działania na rzecz podniesienia nakładów

finansowych. Trzeba zagwarantować wspólnotom akademickim poczucie ich autonomii. Ważne jest aby nie rozdzielać w uczelniach kwestii nauki od kwestii kształcenia. Prezes Pietraszkiewicz, ponownie podkreślił znaczenie tworzenia funduszu rozwoju w uczelniach poprzez wchodzenie szkół wyższych w kontakty z gospodarką. Prof. Szmidt nawiązując do wcześniejszych wypowiedzi zaznaczył, że wspólna praca KRASP i RGNiSW przyniosła efekty. Odniósł się również do kwestii autonomii i samorządności uczelni, wspomnianych wcześniej przez dr. Dołęgę. Nawiązał również do tematu odtwarzania kadr, oraz łączenia przez uczelnie kwestii nauki i kształcenia.

Prof. Marciniak odnosząc się do prośby Premiera o wsparcie działań na rzecz wzrostu nakładów finansowych, poinformował, że Rada podejmie stosowne stanowisko w tej sprawie. Dr Szczerba złożył propozycję wspólnego apelu środowiska central związkowych oraz środowiska akademickiego o wsparcie finansowe. Premier podziękował za dyskusję. Odpowiadając na pytania rozmówców odniósł się do kwestii obniżenia wymagań kategoryzacyjnych, oraz dylematu autonomii i wspólnotowości uczelni a także terminu zatwierdzenia ustawy o Sieci Badawczej: Łukasiewicz. Min. Müller zabierając głos odniósł się do kwestii zatwierdzania statutu uczelni oraz federacji uczelni. Podkreślił, że mechanizm federacji stworzony został do celów naukowych, nie ma zaś przeciwwskazań aby uczelnie te prowadziły wspólne studia. Poruszono również temat nadawania stopni naukowych w przypadku prowadzenia studiów interdyscyplinarnych.

Następnie prof. Marciniak omówił treść uchwały RG w sprawie projektu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Rada podjęła uchwałę jednogłośnie. Uchwała nr 16/2018 stanowi załącznik do protokołu. Premier podziękował za przyjęcie uchwały, która jest bardzo ważna w debacie publicznej. Zadeklarował otwartość w pracach nad aktami wykonawczymi do ustawy, zwłaszcza w kwestiach ewaluacji jednostek naukowych. Drugie kluczowe rozporządzenie dotyczy klasyfikacji dyscyplin, Premier zaprosił do włączenia się w prace nad dokumentem. Podziękował wszystkim za dotychczasową współpracę. Prof. Marciniak podziękował również prof. Woźnickiemu za przygotowanie wystąpienia. Premier wręczył również gratulacje prof. Woźnickiemu w związku z uhonorowaniem go tytułem doctora honoris causa Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki w Kijowie.

IV. Dyskusja nad rocznym planem prac programowych Rady oraz przyjęcie uchwały w tej sprawie

W 2018 roku Rada planuje opracować i przedstawić wyniki prac zespołów roboczych w sprawach kształcenia nauczycieli oraz materialnego wsparcia studentów. Podjęła się również organizacji debat programowych obejmujących swoją tematyką m.in.: sprawy finansowania nauki i szkolnictwa wyższego, umiędzynarodowienia studiów w Polsce czy też idei uniwersytetów europejskich. Szczegółowe informacje zawarte zostały w uchwale nr 17/2018 r., która jednogłośnie została przyjęta przez Radę. Uchwała stanowi załącznik do protokołu.

V. Komunikaty

Przewodniczący Rady poinformował, że:

- uczestniczył w spotkaniu z udziałem Ministra J. Gowina oraz Przewodniczącego KRASP

- Minister A. Bobko przekazał pismo w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Rektora PWSZ w Kaliszu,
- w dniu 5 marca uczestniczył w uroczystości nadania prof. J. Woźnickiemu tytułu doktora honoris causa Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Tarasa Szewczenki. Z tej okazji prof. Marciniak wręczy list gratulacyjny prof. J. Woźnickiemu na posiedzeniu plenarnym Rady

VI. Zaopiniowanie Planu działalności Narodowego Centrum Nauki na 2018 r.

Prof. J. Szambelańczyk Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG przedstawił treść projektu uchwały. Rada zaopiniowała przedłożone dokumenty pozytywnie (przy jednym głosie nieważnym) zgłaszając szereg uwag szczegółowych. Uchwała nr 18/2018 stanowi załącznik do protokołu.

VII. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych

Projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie stypendiów dla cudzoziemców polskiego pochodzenia studiujących w kraju swojego zamieszkania.

Prof. J. Szambelańczyk Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej przedstawił treść projektu opinii, zawierającej szereg uwag szczegółowych. Rada negatywnie (przy jednym głosie nieważnym) zaopiniowała przedłożony projekt rozporządzenia. W związku z tym, że termin składania uwag upłynął 19 lutego Departament Legislacyjno-Prawny MNiSW nie mógł uwzględnić zgłoszonych przez RG uwag.

VIII. Zaopiniowanie wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych

Prof. J. Żmija, Przewodniczący Komisji Upnień Akademickich RG, przedstawił opinie o wnioskach jednostek organizacyjnych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Rada jednogłośnie **pozytywnie** (przy jednym głosie nieważnym) zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia Wydziałowi Biznesu i Stosunków Międzynarodowych Akademii Finansów i Biznesu VISTULA,
- doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie Wydziałowi Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego,
- doktora nauk matematycznych w dyscyplinie matematyka Wydziałowi Matematyczno-Przyrodniczemu Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Rada jednogłośnie **negatywnie** (przy jednym głosie nieważnym) zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora nauk technicznych w dyscyplinie energetyka Wydziałowi Elektrycznemu Politechniki Poznańskiego,
- doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne Wydziałowi Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Uchwały nr 19/2018, nr 20/2018, nr 21/2018, nr 22/2018, nr 23/2018 stanowią załączniki do protokołu.

IX. Sprawy różne i wolne wnioski

X. Przyjęcie protokołu II posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (8 lutego 2018 r.)

Rada przyjęła protokół jednogłośnie (przy jednym głosie nieważnym).

XI. Zamknięcie posiedzenia

Przewodniczący RG zamknął posiedzenie i podziękował wszystkim za aktywny udział i dyskusję.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Prof. Zbigniew Marciniak

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Uchwały: nr 16- 23
4. Nagranie przebiegu obrad na nośniku CD